

I. CZĘŚĆ OPISOWA

1. Podstawa opracowania

Zleceniodawca

Industria Project Sp. z o.o.

ul. Azymutalna 9, 80-298 Gdańsk

tel. (058) 550 07 88

NIP: 957-099-15-64, REGON: 220521450

- Projekt budowlany
- Polska Norma Obliczeniowa PN-86/J-80001 pt. *Materiały i sprzęt ochronny przed promieniowaniem X i gamma. Obliczanie osłon stałych.*
- Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo Atomowe (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 576)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 lutego 2011r. W sprawie warunków bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego dla wszystkich rodzajów ekspozycji medycznej (Dz. U. z 2017 r, poz. 884)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 2006 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy z urządzeniami radiologicznymi (Dz. U. Nr 180 poz. 1325)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy ze źródłami promieniowania jonizującego (Dz. U. z 2006 r., Nr 140, poz. 994)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie dawek granicznych promieniowania jonizującego (Dz. U. Nr 20, poz. 168)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie dokumentów wymaganych przy składaniu wniosków o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem na działanie promieniowania jonizującego albo przy zgłaszaniu wykonywania tej działalności (Dz. U. z 2015r., poz. 1355)

2. Lokalizacja

Przedmiotowe sale (resuscytacyjna, wstępna oraz zabiegowa) zlokalizowane są na parterze budynku Centrum Zdrowia Dziecka na Szpitalnym Oddziale Ratunkowym przy ul. Adama Wrzosa w Poznaniu. Zostaną one wyposażone w jezdny aparat do zdjęć kostno-płucnych.

2.1. Sala wstępna nr 0.014 o powierzchni 52,92 m² i wysokości 3,00 m, w której wykorzystywany będzie jezdny aparat rtg do zdjęć kostno-płucnych sąsiaduje z:

- ściana GH (z drzwiami) – komunikacja
- ściana HI – magazyn czysty
- ściana IJ – szyby windowe
- ściana JK – magazyn czysty
- ściana KL (z oknem) – teren zewnętrzny
- ściana LG (z drzwiami) – sala resuscytacyjna/sala zabiegowa
- strop – poradnia logopedyczna
- posadzka – strefa dostaw

2.2. Sala resuscytacyjna nr 0.019 oraz sala zabiegowa nr 0.023 o łącznej powierzchni 120,77 m² i wysokości 3,00 m, w której wykorzystywany będzie jezdny aparat rtg do zdjęć kostno-płucnych sąsiaduje z:

- ściana AB (z drzwiami) – pom. dekontaminacji
- ściana BC (z drzwiami) - magazyn
- ściana CD – magazyn
- ściana DE – komunikacja
- ściana EF - szacht
- ściana FG (z drzwiami) – komunikacja
- ściana GL (z drzwiami) – sala wstępna
- ściana LM (z oknami) – teren zewnętrzny
- ściana MA (z drzwiami) – ciepła sień
- strop – poradnia logopedyczna
- posadzka – strefa dostaw

3. Wymagania techniczne

3.1. Wymagania techniczne dotyczące powierzchni sal do celów medycznych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2006r. w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy z urządzeniami radiologicznymi (Dz. U. nr 180 poz. 1325) powierzchnia gabinetu rentgenowskiego, w którym zainstalowany jest aparat rentgenowski nie może być mniejsza niż 20 m².

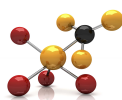

3.2.1 Ściany sali wstępnej z aparatem rtg do zdjęć kostno-płucnych nr 0.014 wykonane są z następujących materiałów:

ściana GH (z drzwiami) – bloki wapienno-piaskowe typu Silka o gr. 120 mm i gęstości 1,6 g/cm³
ściana HI – dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm
(w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm
ściana IJ – dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm
(w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm
ściana JK – dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm
(w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm
ściana KL (z oknem) - żelbeton o gr. 200 mm i gęstości 2,3 g/cm³
ściana LG (z drzwiami) – dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm
(w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm
strop sufitowy – żelbeton o gr. 300 mm i gęstości 2,3 g/cm³
posadzka – żelbeton o gr. 300 mm i gęstości 2,3 g/cm³

3.2.2. Ściany sali resuscytacyjnej oraz sali zabiegowej z aparatem rtg do zdjęć kostno-płucnych nr 0.019 oraz nr 0.023 wykonane są z następujących materiałów:

ściana AB (z drzwiami) – dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm
(w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm
ściana BC (z drzwiami) – dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm
(w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm
ściana CD – dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm
(w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm
ściana DE – bloki wapienno-piaskowe typu Silka o gr. 120 mm i gęstości 1,6 g/cm³
ściana EF - bloki wapienno-piaskowe typu Silka o gr. 150 mm i gęstości 1,6 g/cm³
ściana FG (z drzwiami) – bloki wapienno-piaskowe typu Silka o gr. 120 mm i gęstości 1,6 g/cm³
ściana GL (z drzwiami) – dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm
(w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm
ściana LM (z oknami) – żelbeton o gr. 200 mm i gęstości 2,3 g/cm³
ściana MA (z drzwiami) – bloki wapienno-piaskowe typu Silka o gr. 150 mm i gęstości 1,6 g/cm³
strop sufitowy – żelbeton o gr. 300 mm i gęstości 2,3 g/cm³
posadzka – żelbeton o gr. 300 mm i gęstości 2,3 g/cm³

3.3. Wentylacja

W sali wstępnej nr 0.014 (o kubaturze 52,92 m³), w sali resuscytacyjnej nr 0.019 oraz sali zabiegowej nr 0.023 (o łącznej kubaturze 362,31 m³) zapewniono wymaganą 1,5 krotną godzinową wymianę powietrza na zewnątrz budynku za pomocą wentylacji mechanicznej.

Stosowne zaświadczenie o spełnieniu wymogu wymiany powietrza zostanie dołączone do dokumentacji technicznej przez Inwestora.

3.4. Oznakowanie pomieszczeń

Na drzwiach powinny znajdować się napisy informacyjne o rodzaju pomieszczenia oraz dodatkowo znak ostrzegawczy przed promieniowaniem jonizującym.

Nad drzwiami prowadzącymi do sali wstępnej oraz resuscytacyjnej winna być zamontowana sygnalizacja świetlno-ostrzegawcza, która wskazywać będzie włączenie wyłącznika głównego na tablicy rozdzielczej.

3.5. Dodatkowe wyposażenie zabezpieczające

Prześwietlenia będą wykonywane pacjentom (w zależności od potrzeby) w sali wstępnej, resuscytacyjnej oraz zabiegowej, a personel wykonujący badanie wyposażony zostanie w fartuchy z gumy ołowianej.

3.6. Sterowanie aparatem

Aparat rtg będzie wykorzystywany w sali wstępnej, resuscytacyjnej i zabiegowej. W zależności od konieczności, badania rentgenowskie będą wykonywane w różnych położeniach, zgodnie z zaznaczeniem na rzucie sali, stanowiącym załącznik do projektu.

Podczas wykonywania zdjęć na sali przebywać będzie jedynie personel o odpowiednich kwalifikacjach, wyposażony w fartuchy z gumy ołowianej. Dodatkowo personel uprawniony do wykonywania zdjęć powinien posiadać dozymetry osobiste w celu kontroli napromieniowania.

3.7. Struktura funkcjonowania gabinetu

Zakłada się, że w każdej z sal przyjmowanych będzie 10 pacjentów tygodniowo, którym niezbędne będzie wykonanie zdjęcia rtg.

W pomieszczeniach sali zapewniono instalację zimnej i ciepłej wody oraz kanalizację.

4. Obsługa urządzeń RTG

Rentgenowskie badania wykonywane będą przez lekarzy oraz techników elektroradiologii. Spełniony jest więc warunek Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 lutego 2011 roku w sprawie bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego dla wszystkich rodzajów ekspozycji medycznej: „Rentgenowskie badania są wykonywane przez lekarzy posiadających specjalizację z radiologii i diagnostyki obrazowej lub techników elektroradiologii”.

Nadzór nad pracownią z aparatem RTG sprawować będzie Inspektor Ochrony Radiologicznej

4.1. Ciemnia

Ciemnia – brak. Wykorzystywany będzie system radiografii cyfrowej.

4.2. Dane techniczne aparatów znajdujących się w pomieszczeniach pracowni rtg:

W związku z faktem, że nie został sprecyzowany konkretny model aparatu przyjęte zostały najniekorzystniejsze parametry charakteryzujące tego typu urządzenia

napięcie na lampie: **40-150 kV**

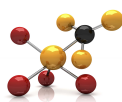
natężenie prądu na lampie: **20-600 mA**

czas ekspozycji: **0,01-6,0 s**

filtracja > **2,5 mmAl**

5. Testy odbiorcze (akceptacyjne)

Nowo instalowane urządzenia radiologiczne podlegają testom odbiorczym przeprowadzanym po instalacji lub naprawie urządzenia.

II. CZĘŚĆ OBLICZENIOWA

1. Dane i wzory stosowane do obliczeń.

Obliczenia wykonano w oparciu o normę PN-86/J-80001.

Grubość osłon określono na podstawie zawartych tam tabel i wykresów posługując się wzorami.

1.1. Dawka tygodniowa przyjmowana do obliczeń.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2006r. W sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy z urządzeniami radiologicznymi do obliczeń przyjęto następujące wartości dawek:

Dla osób zatrudnionych w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące:

6 mSv/rok – 0,12 mSv/tydzień – 0,01044 cGy/tydzień

Dla osób pracujących w pomieszczeniach pracowni rentgenowskiej poza gabinetem rentgenowskim:

3 mSv/rok – 0,06 mSv/tydzień – 0,00522 cGy/tydzień

Dla osób pracujących poza pracownią rentgenowską, a także dla osób z ogółu ludności przebywających w sąsiedztwie:

0,5 mSv/rok – 0,01 mSv/tydzień – 0,00087 cGy/tydzień

Dla osób z ogółu ludności znajdujących się w budynkach mieszkalnych:

0,1 mSv/rok – 0,002 mSv/tydzień – 0,000174 cGy/tydzień

1.2. Czas (t) narażenia na promieniowanie w ciągu tygodnia.

$$t = T \cdot U \cdot t_0$$

w którym:

T – współczynnik określający prawdopodobieństwo przebywania ludzi w osłanianym miejscu;

U – współczynnik określający prawdopodobieństwo skierowania użytecznej wiązki promieniowania w kierunku obliczonej osłony;

t₀ – maks. czas pracy źródła promieniowania w ciągu tygodnia na jednej zmianie (s, min lub h)

Jeżeli nie udokumentowano innych wartości należy przyjmować:

T=1 – dla miejsc stałego przebywania ludzi (miejsc ciągłej pracy, pomieszczenia mieszkalne, miejsca przeznaczone dla dzieci);

T=0,25 – dla miejsc czasowo wykorzystywanych przez ludzi (np: korytarze, WC, stołówki itp.);

T=0,05 – dla miejsc krótkiego czasu przebywania (np: ulice, place, klatki schodowe);

U=1 – dla podłóg;

U=1 – dla ścian i sufitów, jeżeli przewiduje się ich napromieniowanie wiązką główną przy pracach rutynowych;

U=0,25 – dla ścian nienapromieniowanych wiązką główną przy pracach rutynowych;

U=0,05 – dla sufitów nie napromieniowywanych wiązką główną przy pracach rutynowych;

Dla osłon chroniących tylko przed promieniowaniem rozproszonym lub ubocznym **U=1**.

1.3. Osłony przed promieniowaniem pierwotnym.

Krotność (**k**) osłabienia promieniowania przez osłonę

$$k = \frac{\dot{D} \cdot I \cdot t}{D \cdot l^2} \cdot y$$

w którym:

$\dot{D}$ – moc dawki wg PN-86/J-80001 pkt. 2.5.1.1. w odległości 1m od ogniska lampy przeliczona dla prądu anodowego 1mA ($\text{cGy} \cdot \text{min}^{-1} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{mA}^{-1}$);

I – nominalne natężenie prądu anodowego lampy rentgenowskiej (mA);

t – czas narażenia w ciągu tygodnia osób przebywających w miejscu osłanianym wyznaczony zgodnie z 1.1.2. w min.;

D – dawka tygodniowa określona zgodnie z 1.1.1. w (cGy);

l – najmniejsza odległość ogniska lampy od miejsca osłanianego w ustalonych warunkach pracy podana w metrach (m);

y – współczynnik zgodny z PN-86/J-80001 pkt 2.4.

1.4. Osłony przed promieniowaniem rozproszonym przez wodę lub tkankę (bez uwzględnienia promieniowania ubocznego)

Zredukowana moc dawki **C₁**:

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I}$$

w którym:

D – dawka tygodniowa określona zgodnie z 1.1.1. w (μGy);

l – najmniejsza odległość przedmiotu rozpraszającego od miejsca osłanianego w ustalonych warunkach pracy wyrażona w metrach (m)

t – czas narażenia w ciągu tygodnia osób przebywających w miejscu osłanianym wyznaczonym zgodnie z 1.1.2. w godzinach (h);

I – nominalne natężenie prądu anodowego lampy rentgenowskiej (mA);

W przypadku zdjęć rentgenowskich, gdzie ustala się mAs, I należy obliczyć dzieląc sumę mAs w tygodniu przez czas pracy lampy RTG w tym okresie.

1.5. Obliczenia czasu (t) narażenia na promieniowanie X.

PRZYŁÓŻKOWY APARAT RTG DO ZDJĘĆ KOSTNO-PŁUCNYCH

Ilość ekspozycji tygodniowo – **10 zdjęć**;

Czas naświetlania dla jednego pacjenta – **0,4 s**;

Napięcie na lampie RTG – **150 kV**;

Natężenie prądu anodowego lampy – **600 mA**;

$$t_0 = 10 \text{ pacjentów} \cdot 0,4 \text{ s} = 4 \text{ s / tydzień}$$

1) **T = 1 i U = 1**

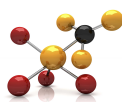
$$t = 1 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 4 \text{ s} \approx 0,067 \text{ min} \approx 0,001 \text{ h}$$

2) **T = 0,25 i U = 1**

$$t = 0,25 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 1 \text{ s} \approx 0,017 \text{ min} \approx 0,0003 \text{ h}$$

3) **T = 0,05 i U = 1**

$$t = 0,05 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 0,2 \text{ s} \approx 0,003 \text{ min} \approx 0,00006 \text{ h}$$

2.1. Obliczanie osłon stałych przed promieniowaniem jonizującym dla przyłóżkowego aparatu rtg do zdjęć kostno-płucnych – sala wstępna

Przyjęto, że w sali wstępnej wiązka główna promieniowania X, podczas wykonywania zdjęć za pomocą aparatu do zdjęć kostno-płucnych pada w kierunku podłogi, natomiast na ściany GH, HI, IJ, JK, KL, LG oraz strop pada promieniowanie rozproszone.

ŚCIANA GH (z drzwiami)

Sąsiedztwo: komunikacja

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 600 \text{ mA}$$

$$t = 0,25 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 1 \text{ s} \approx 0,017 \text{ min} \approx 0,0003 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 6,5 \text{ m}$$

$$T = 0,25$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 6,5^2}{0,0003 \cdot 600} \approx 2\,205 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,1 – 0,2 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,2 mmPb.

Ściana GH zbudowana z bloków wapienno-piaskowych typu Silka o gr. 120 mm i gęstości 1,6 g/cm³ zatem nie ma konieczności jej dodatkowego zabezpieczenia. Drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb.

ŚCIANA HI

Sąsiedztwo: magazyn czysty

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 600 \text{ mA}$$

$$t = 0,05 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 0,2 \text{ s} \approx 0,003 \text{ min} \approx 0,00006 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 2,9 \text{ m}$$

$$T = 0,05$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 2,9^2}{0,00006 \cdot 600} \approx 2\,195 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,1 – 0,2 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,2 mmPb.

Ściana HI zbudowana dwóch płyt gipsowo-kartonowych o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm nie równoważy wyliczonej grubości osłony z ołowiu zatem konieczne jest jej dodatkowe zabezpieczenie osłoną o równoważniku 0,2 mmPb.

ŚCIANA IJ

Sąsiedztwo: szyby windowe
Promieniowanie: rozproszone

$$I = 600 \text{ mA}$$

$$t = 0,05 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 0,2 \text{ s} \approx 0,003 \text{ min} \approx 0,00006 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 2,3 \text{ m}$$

$$T = 0,05$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 2,3^2}{0,00006 \cdot 600} \approx 1381 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,1 – 0,2 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,2 mmPb.

Ściana IJ zbudowana dwóch płyt gipsowo-kartonowych o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm nie równoważy wyliczonej grubości osłony z ołowiu zatem konieczne jest jej dodatkowe zabezpieczenie osłoną o równoważniku 0,2 mmPb.

ŚCIANA JK

Sąsiedztwo: magazyn czysty
Promieniowanie: rozproszone

$$I = 600 \text{ mA}$$

$$t = 0,05 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 0,2 \text{ s} \approx 0,003 \text{ min} \approx 0,00006 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 2,2 \text{ m}$$

$$T = 0,05$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 2,2^2}{0,00006 \cdot 600} \approx 1\,263 \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,1 – 0,2 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,2 mmPb.

Ściana JK zbudowana dwóch płyt gipsowo-kartonowych o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm nie równoważy wyliczonej grubości osłony z ołowiu zatem konieczne jest jej dodatkowe zabezpieczenie osłoną o równoważniku 0,2 mmPb.

ŚCIANA KL (z oknami)

Sąsiedztwo: teren zewnętrzny

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 600 \text{ mA}$$

$$t = 0,05 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 0,2 \text{ s} \approx 0,003 \text{ min} \approx 0,00006 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 2,4 \text{ m}$$

$$T = 0,05$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 2,4^2}{0,00006 \cdot 600} \approx 1\,503 \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,1 – 0,2 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,2 mmPb.

Ściana KL zbudowana z żelbetonu o gr. 200 mm i gęstości 2,3 g/cm³ równoważy wyliczoną grubość osłony z ołowiu zatem nie trzeba jej dodatkowo zabezpieczać. Okna wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb.

ŚCIANA LG (z drzwiami)

Sąsiedztwo: sala resuscytacyjna/zabiegowa

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 600 \text{ mA}$$

$$\begin{aligned}t &= 1 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 4 \text{ s} \approx 0,067 \text{ min} \approx 0,001 \text{ h} \\D &= 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień} \\l &= 2,2 \text{ m} \\T &= 1 \\U &= 1\end{aligned}$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 2,2^2}{0,001 \cdot 600} \approx 63 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,6 – 0,8 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,8 mmPb.

Ściana LG zbudowana dwóch płyt gipsowo-kartonowych o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm nie równoważy wyliczonej grubości osłony z ołowiu zatem konieczne jest jej dodatkowe zabezpieczenie osłoną o równoważniku 0,8 mmPb. Drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,8 mmPb.

STROP

Sąsiedztwo: poradnia logopedyczna
Promieniowanie: rozproszone

$$\begin{aligned}I &= 600 \text{ mA} \\t &= 1 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 4 \text{ s} \approx 0,067 \text{ min} \approx 0,001 \text{ h} \\D &= 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień} \\l &= 3,0 \text{ m} \\T &= 1 \\U &= 1\end{aligned}$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 3,0^2}{0,001 \cdot 600} \approx 117 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,4 – 0,6 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,6 mmPb.

Strop sufitowy zbudowany z żelbetonu o gr. 300 mm i gęstości 2,3 g/cm³ równoważy wyliczoną grubość osłony z ołowiu zatem nie trzeba go dodatkowo zabezpieczać.

PODŁOGA

Sąsiedztwo: strefa dostaw

Promieniowanie: pierwotne

$\dot{D} = 0,95 \text{ cGy} \cdot \text{min}^{-1} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{mA}^{-1}$, zgodnie z 2.5.1.1. normy PN-86/J-80001 na podstawie danych z tabl. 2 normy, wartość dla 100kV

$I = 600 \text{ mA}$

$t = 0,25 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 1 \text{ s} \approx 0,017 \text{ min} \approx 0,0003 \text{ h}$

$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$

$l = 1,7 \text{ m}$

$T = 0,25$

$U = 1$

$y = 0,31$

$$k = \frac{\dot{D} \cdot I \cdot t}{D \cdot l^2} \cdot y \approx \frac{0,95 \cdot 600 \cdot 0,017 \cdot 0,31}{0,00087 \cdot 1,70^2} \approx 1\,171$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.1 PN-86/J-80001 zależności krotności osłabienia promieniowania X od grubości warstwy ołowiu na krzywej o napięciu 150kV w przedziale pomiędzy 1,5 – 2,0 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości krotności osłabienia, otrzymaną z obliczeń, przyjęto 2,0 mmPb.

Podłoga zbudowana z żelbetonu o gr. 300 mm i gęstości 2,3 g/cm³ równoważy wyliczoną grubość osłony z ołowiu zatem nie trzeba go dodatkowo zabezpieczać.

DANE Z OBLICZEŃ dla przyłóżkowego aparatu rtg do zdjęć kostno-płucnych – sala wstępna

Ściana	Rodzaj promieniowania	Istniejąca osłona	Równoważnik ołowiu osłony stałej	Wymagany równoważnik ołowiu	Uwagi
GH (z drzwiami)	rozproszone	Bloki wapienno-piaskowe typu Silka o gr. 120 mm i gęstości 1,6 g/cm ³	1,0 mmPb	0,2 mmPb	Drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb
HI	rozproszone	Dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm ³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm	0,1 mmPb (wg normy Szwajcarskiej)	0,2 mmPb	Ściana wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb
IJ	rozproszone	Dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm ³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm	0,1 mmPb (wg normy Szwajcarskiej)	0,2 mmPb	Ściana wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb
JK	rozproszone	Dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm ³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm	0,1 mmPb (wg normy Szwajcarskiej)	0,2 mmPb	Ściana wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb
KL (z oknem)	rozproszone	Żelbeton o gr. 200 mm i gęstości 2,3 g/cm ³	2,5 mmPb	0,2 mmPb	Okno wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku 0,2 mmPb
LG (z drzwiami)	rozproszone	Dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm ³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm	0,1 mmPb (wg normy Szwajcarskiej)	0,8 mmPb	Ściana oraz drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,8 mmPb
strop	rozproszone	Żelbeton o gr. 300 mm i gęstości 2,3 g/cm ³	4,5 mmPb	0,6 mmPb	
podłoga	pierwotne	Żelbeton o gr. 300 mm i gęstości 2,3 g/cm ³	4,5 mmPb	2,0 mmPb	

2.2. Obliczanie osłon stałych przed promieniowaniem jonizującym dla przyłóżkowego aparatu rtg do zdjęć kostno-płucnych – sala resuscytacyjna/sala zabiegowa

Przyjęto, że w sali resuscytacyjnej/sali zabiegowej wiązka główna promieniowania X, podczas wykonywania zdjęć za pomocą aparatu do zdjęć kostno-płucnych pada w kierunku podłogi, natomiast na ściany AB, BC, CD, DE, EF, FG, GL, LM, MA oraz strop pada promieniowanie rozproszone.

ŚCIANA AB (z drzwiami)

Sąsiedztwo: pom. dekontaminacji

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 600 \text{ mA}$$

$$t = 0,25 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 1 \text{ s} \approx 0,017 \text{ min} \approx 0,0003 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 6,4 \text{ m}$$

$$T = 0,25$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 6,4^2}{0,0003 \cdot 600} \approx 2\,138 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,1 – 0,2 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,1 mmPb.

Ściana AB zbudowana dwóch płyt gipsowo-kartonowych o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm nie równoważy wyliczoną grubość osłony z ołowiu zatem nie ma konieczności jej dodatkowego zabezpieczenia. Drzwi nie wymagają dodatkowego zabezpieczenia.

ŚCIANA BC (z drzwiami)

Sąsiedztwo: magazyn

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 600 \text{ mA}$$

$$t = 0,05 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 0,2 \text{ s} \approx 0,003 \text{ min} \approx 0,00006 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 6,5 \text{ m}$$

$$T = 0,05$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 6,5^2}{0,00006 \cdot 600} \approx 11\,027 \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się poza wykresem rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X dla krzywej o napięciu 150kV, zatem zgodnie ze skalą ww. wykresu, przyjęto grubość ołowiu <0,1 mm Pb.

Ściana BC zbudowana dwóch płyt gipsowo-kartonowych o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm równoważy wyliczoną grubość osłony z ołowiu zatem nie ma konieczności jej dodatkowego zabezpieczenia. Drzwi nie wymagają dodatkowego zabezpieczenia.

ŚCIANA CD

Sąsiedztwo: magazyn
Promieniowanie: rozproszone

I = 600 mA
t = 0,05 · 1 · 4 s/tydzień = 0,2 s ≈ 0,003 min ≈ 0,00006 h
D = 0,5 mSv/rok ≈ 0,01 mSv/tydzień ≈ 0,00087 cGy/tydzień ≈ 8,7 μGy/tydzień
l = 2,5 m
T = 0,05
U = 1

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 2,5^2}{0,00006 \cdot 600} \approx 1\,631 \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,1 – 0,2 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,2 mmPb.

Ściana CD zbudowana dwóch płyt gipsowo-kartonowych o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm nie równoważy wyliczonej grubości osłony z ołowiu zatem konieczne jest jej dodatkowe zabezpieczenie osłoną o równoważniku 0,2 mmPb.

ŚCIANA DE

Sąsiedztwo: komunikacja
Promieniowanie: rozproszone

I = 600 mA
t = 0,25 · 1 · 4 s/tydzień = 1 s ≈ 0,017 min ≈ 0,0003 h

$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$

$l = 1,2 \text{ m}$

$T = 0,25$

$U = 1$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 1,2^2}{0,0003 \cdot 600} \approx 75 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,6 – 0,8 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,8 mmPb.

Ściana DE zbudowana z bloków wapienno-piaskowych typu Silka o gr. 120 mm i gęstości 1,6 g/cm³ równoważy wyliczoną grubość osłony z ołowiu zatem nie ma konieczności jej dodatkowego zabezpieczenia.

ŚCIANA EF

Sąsiedztwo: szacht

Promieniowanie: rozproszone

$I = 600 \text{ mA}$

$t = 0,05 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 0,2 \text{ s} \approx 0,003 \text{ min} \approx 0,00006 \text{ h}$

$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$

$l = 1,75 \text{ m}$

$T = 0,05$

$U = 1$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 1,75^2}{0,00006 \cdot 600} \approx 799 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,2 – 0,4 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,4 mmPb.

Ściana EF zbudowana z bloków wapienno-piaskowych typu Silka o gr. 150 mm i gęstości 1,6 g/cm³ równoważy wyliczoną grubość osłony z ołowiu zatem nie ma konieczności jej dodatkowego zabezpieczenia.

ŚCIANA FG (z drzwiami)

Sąsiedztwo: komunikacja

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 600 \text{ mA}$$

$$t = 0,25 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 1 \text{ s} \approx 0,017 \text{ min} \approx 0,0003 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 3,0 \text{ m}$$

$$T = 0,25$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 3,0^2}{0,0003 \cdot 600} \approx 470 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,2 – 0,4 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,4 mmPb.

Ściana FG zbudowana z bloków wapienno-piaskowych typu Silka o gr. 120 mm i gęstości 1,6 g/cm³ równoważy wyliczoną grubość osłony z ołowiu zatem nie ma konieczności jej dodatkowego zabezpieczenia. Drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,4 mmPb.

ŚCIANA GL (z drzwiami)

Sąsiedztwo: sala wstępna

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 600 \text{ mA}$$

$$t = 1 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 4 \text{ s} \approx 0,067 \text{ min} \approx 0,001 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 2,7 \text{ m}$$

$$T = 1$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 2,7^2}{0,001 \cdot 600} \approx 95 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,4 – 0,6 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,6 mmPb.

Ściana GL zbudowana dwóch płyt gipsowo-kartonowych o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm nie równoważy

wyliczonej grubości osłony z ołowiu zatem konieczne jest jej dodatkowe zabezpieczenie osłoną o równoważniku 0,6 mmPb. Drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,6 mmPb.

ŚCIANA LM (z oknami)

Sąsiedztwo: teren zewnętrzny

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 600 \text{ mA}$$

$$t = 0,05 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 0,2 \text{ s} \approx 0,003 \text{ min} \approx 0,00006 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 2,7 \text{ m}$$

$$T = 0,05$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 2,7^2}{0,00006 \cdot 600} \approx 1\,903 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,1 – 0,2 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,2 mmPb.

Ściana LM zbudowana z żelbetonu o gr. 200 mm i gęstości 2,3 g/cm³ równoważy wyliczoną grubość osłony z ołowiu zatem nie trzeba jej dodatkowo zabezpieczać. Okna wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb.

ŚCIANA MA (z drzwiami)

Sąsiedztwo: ciepła sień

Promieniowanie: rozproszone

$$I = 600 \text{ mA}$$

$$t = 0,25 \cdot 1 \cdot 4 \text{ s/tydzień} = 1 \text{ s} \approx 0,017 \text{ min} \approx 0,0003 \text{ h}$$

$$D = 0,5 \text{ mSv/rok} \approx 0,01 \text{ mSv/tydzień} \approx 0,00087 \text{ cGy/tydzień} \approx 8,7 \text{ } \mu\text{Gy/tydzień}$$

$$l = 4,7 \text{ m}$$

$$T = 1$$

$$U = 1$$

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 4,7^2}{0,0003 \cdot 600} \approx 1\,153 \text{ } \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy

ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,1 – 0,2 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,2 mmPb.

Ściana MA zbudowana z bloków wapienno-piaskowych typu Silka o gr. 150 mm i gęstości 1,6 g/cm³ równoważy wyliczoną grubość osłony z ołowiu zatem nie ma konieczności jej dodatkowego zabezpieczenia. Drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb.

STROP

Sąsiedztwo: poradnia logopedyczna

Promieniowanie: rozproszone

I = 600 mA

t = 1 · 1 · 4 s/tydzień = 4 s ≈ 0,067 min ≈ 0,001 h

D = 0,5 mSv/rok ≈ 0,01 mSv/tydzień ≈ 0,00087 cGy/tydzień ≈ 8,7 μGy/tydzień

l = 3,0 m

T = 1

U = 1

$$C_1 = \frac{D \cdot l^2}{t \cdot I} \approx \frac{8,7 \cdot 3,0^2}{0,001 \cdot 600} \approx 117 \mu\text{Gy h}^{-1} \text{ m}^2 \text{ mA}^{-1}$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.3 z pkt 2.5.2.2. PN-86/J-80001 zależności grubości warstwy ołowiu od zredukowanej mocy dawki promieniowania X na krzywej o wartości napięcia 150 kV w przedziale 0,4 – 0,6 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości zredukowanej mocy dawki otrzymaną z obliczeń, przyjęto 0,6 mmPb.

Strop sufitowy zbudowany z żelbetonu o gr. 300 mm i gęstości 2,3 g/cm³ równoważy wyliczoną grubość osłony z ołowiu zatem nie trzeba go dodatkowo zabezpieczać.

PODŁOGA

Sąsiedztwo: strefa dostaw

Promieniowanie: pierwotne

$\dot{D} = 0,95 \text{ cGy} \cdot \text{min}^{-1} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{mA}^{-1}$, zgodnie z 2.5.1.1. normy PN-86/J-80001 na podstawie danych z tabl. 2 normy, wartość dla 100kV

I = 600 mA

t = 0,25 · 1 · 4 s/tydzień = 1 s ≈ 0,017 min ≈ 0,0003 h

D = 0,5 mSv/rok ≈ 0,01 mSv/tydzień ≈ 0,00087 cGy/tydzień ≈ 8,7 μGy/tydzień

l = 1,7 m

T = 0,25

U = 1

y = 0,31

$$k = \frac{\dot{D} \cdot I \cdot t}{D \cdot P} \cdot y \approx \frac{0,95 \cdot 600 \cdot 0,017 \cdot 0,31}{0,00087 \cdot 1,70^2} \approx 1\,171$$

Wynik znajduje się na wykresie rys.1 PN-86/J-80001 zależności krotności osłabienia promieniowania X od grubości warstwy ołowiu na krzywej o napięciu 150kV w przedziale pomiędzy 1,5 – 2,0 mmPb. Wymaganą grubość ołowiu, odczytaną dla wartości krotności osłabienia, otrzymaną z obliczeń, przyjęto 2,0 mmPb.

Podłoga zbudowana z żelbetonu o gr. 300 mm i gęstości 2,3 g/cm³ równoważy wyliczoną grubość osłony z ołowiu zatem nie trzeba go dodatkowo zabezpieczać.

DANE Z OBLICZEŃ dla przyłóżkowego aparatu rtg do zdjęć kostno-płucnych – sala resuscytacyjna/sala zabiegowa

Ściana	Rodzaj promieniowania	Istniejąca osłona	Równoważnik ołowiu osłony stałej	Wymagany równoważnik ołowiu	Uwagi
AB (z drzwiami)	rozproszone	Dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm ³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm	0,1 mmPb (wg normy Szwajcarskiej)	0,1 mmPb	Drzwi nie wymagają dodatkowego zabezpieczenia.
BC (z drzwiami)	rozproszone	Dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm ³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm	0,1 mmPb (wg normy Szwajcarskiej)	<0,1 mmPb	Drzwi nie wymagają dodatkowego zabezpieczenia.
CD	rozproszone	Dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm ³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm	0,1 mmPb (wg normy Szwajcarskiej)	0,2 mmPb	Ściana wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb
DE	rozproszone	Bloki wapienno-piaskowe typu Silka o gr. 120 mm i gęstości 1,6 g/cm ³	1,0 mmPb	0,8 mmPb	
EF	rozproszone	Bloki wapienno-piaskowe typu Silka o gr. 150 mm i gęstości 1,6 g/cm ³	1,25 mmPb	0,4 mmPb	
FG (z drzwiami)	rozproszone	Bloki wapienno-piaskowe typu Silka o gr. 120 mm i gęstości 1,6 g/cm ³	1,0 mmPb	0,4 mmPb	Drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,4 mmPb
GL (z drzwiami)	rozproszone	Dwie płyty gipsowo-kartonowe o gr. 2x12,5mm (w tym gips o gr. 25 mm o gęstości 0,83 g/cm ³) montowane na stelażu stalowym, całość ścianki 100 mm	0,1 mmPb (wg normy Szwajcarskiej)	0,6 mmPb	Ściana oraz drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,6 mmPb
LM (z oknami)	rozproszone	Żelbeton o gr. 200 mm i gęstości 2,3 g/cm ³	2,5 mmPb	0,2 mmPb	Okna wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb

Dokumentacja techniczna
Wielkopolskie Centrum Zdrowia Dziecka
ul. Adama Wrzosa, 60-663 Poznań
dz. nr ewid. 2/29, 2/17, 2/22, ark. 27, obręb Gołęczin, jedn. ewid. Poznań

MA (z drzwiami)	rozproszone	Bloki wapienno-piaskowe typu Silka o gr. 150 mm i gęstości 1,6 g/cm ³	1,25 mmPb	0,2 mmPb	Ściana oraz drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb
strop	rozproszone	Żelbeton o gr. 300 mm i gęstości 2,3 g/cm ³	4,5 mmPb	0,6 mmPb	
podłoga	pierwotne	Żelbeton o gr. 300 mm i gęstości 2,3 g/cm ³	4,5 mmPb	2,0 mmPb	

ZESTAWIENIE

Ściana	Równoważnik ołowiu osłony stałej	Wymagany równoważnik ołowiu dla aparatu do zdjęć kostno-płucnych w sali nr 0.014	Wymagany równoważnik ołowiu dla aparatu do zdjęć kostno-płucnych w sali nr 0.019 i 0.023	Wymagany równoważnik ołowiu dla osłony stałej
AB (z drzwiami)	0,1 mmPb		0,1 mmPb	0,1 mmPb
BC (z drzwiami)	0,1 mmPb		< 0,1 mmPb	<0,1 mmPb
CD	0,1 mmPb		0,2 mmPb	0,2 mmPb
DE	0,1 mmPb		0,8 mmPb	0,8 mmPb
EF	0,1 mmPb		0,4 mmPb	0,4 mmPb
FG (z drzwiami)	0,1 mmPb		0,4 mmPb	0,4 mmPb
GL (z drzwiami)	0,1 mmPb	0,8 mmPb	0,6 mmPb	0,8 mmPb
LM (z oknami)	0,8 mmPb		0,2 mmPb	0,2 mmPb
MA (z drzwiami)	0,1 mmPb		0,2 mmPb	0,2 mmPb
GH (z drzwiami)	0,1 mmPb	0,2 mmPb		0,2 mmPb
HI	0,1 mmPb	0,2 mmPb		0,2 mmPb
IJ	0,1 mmPb	0,2 mmPb		0,2 mmPb
JK	0,1 mmPb	0,2 mmPb		0,2 mmPb
KL (z oknami)	0,8 mmPb	0,2 mmPb		0,2 mmPb
strop	4,5 mmPb	0,6 mmPb	0,6 mmPb	0,6 mmPb
podłoga	4,5 mmPb	2,0 mmPb	2,0 mmPb	2,0 mmPb

3. Wnioski

- ściana AB oraz drzwi nie wymagają dodatkowego zabezpieczenia.
- ściana BC oraz drzwi nie wymagają dodatkowego zabezpieczenia.
- ściana CD wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb.
- ściana DE nie wymaga dodatkowego zabezpieczenia.
- ściana EF nie wymaga dodatkowego zabezpieczenia.
- ściana FG nie wymaga dodatkowego zabezpieczenia. Drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,4 mmPb.
- ściana GL oraz drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,8 mmPb.
- ściana LM nie wymaga dodatkowego zabezpieczenia. Okna wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb.
- ściana MA nie wymaga dodatkowego zabezpieczenia. Drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb.
- ściana GH nie wymaga dodatkowego zabezpieczenia. Drzwi wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb.
- ściana HI wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb.
- ściana IJ wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb.
- ściana JK wymaga dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku ołowiu 0,2 mmPb.
- ściana KL nie wymaga dodatkowego zabezpieczenia. Okna wymagają dodatkowego zabezpieczenia osłoną o równoważniku 0,2 mmPb.
- strop nie wymaga dodatkowego zabezpieczenia.
- podłoga nie wymaga dodatkowego zabezpieczenia.

4. Zalecenia:

- 4.1.** Badania diagnostyczne z użyciem aparatu rtg będą wykonywane w pomieszczeniach sal wstępnej oraz resuscytacyjnej, w miejscach zaznaczonych na rzucie stanowiącym załącznik nr 1 do projektu
- 4.2.** Zdjęcia będą wykonywane bezpośrednio w pomieszczeniach sal. Podgląd na pacjenta oraz kontakt słuchowy będzie odbywał się bezpośrednio.
- 4.3.** Podczas wykonywania zdjęć, w sali będzie znajdować się jedynie personel uprawniony do wykonywania zdjęć, bez obecności osób postronnych.
- 4.4.** Lekarze powinni stosować ochrony osobiste tj. fartuchy ochronne z gumy ołowianej.
- 4.5.** Drzwi wejściowe do pracowni (sali zabiegowej) powinny być odpowiednio oznakowane, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2006 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznej pracy z urządzeniami radiologicznymi.
- 4.6.** Lekarze pracujący w narażeniu na działanie promieniowania jonizującego powinni zostać objęci dozymetrią indywidualną.

5. Wyliczenia wentylacji

5.1. Wentylacja sali wstępnej nr 0.014

Powierzchnia pomieszczenia: 52,92 m²

Wysokość pomieszczenia: 3,00 m

Kubatura pomieszczenia: 158,76 m³

Niezbędna wydajność wentylacji: $158,76 \text{ m}^3/\text{h} \cdot 1,5 \approx 238,14 \text{ m}^3/\text{h}$

Wymiana powietrza na zewnątrz budynku w pracowni realizowana będzie za pomocą wentylacji mechanicznej. Inwestor zobowiązany jest do przedstawienia zaświadczenia o co najmniej 1,5-krotnej wydajności wentylacji, czyli 238,14 m³/h.

5.2. Wentylacja sali resuscytacyjnej/zabiegowej

Powierzchnia pomieszczenia: 120,77 m²

Wysokość pomieszczenia: 3,00 m

Kubatura pomieszczenia: 362,31 m³

Niezbędna wydajność wentylacji: $362,31 \text{ m}^3/\text{h} \cdot 1,5 \approx 543,46 \text{ m}^3/\text{h}$

Wymiana powietrza na zewnątrz budynku w pracowni realizowana będzie za pomocą wentylacji mechanicznej. Inwestor zobowiązany jest do przedstawienia zaświadczenia o co najmniej 1,5-krotnej wydajności wentylacji, czyli 543,46 m³/h.

Sporządziła:
Justyna Śmigiel

Sprawdził:
Bartłomiej Ginter

mgr inż. Justyna Śmigiel
specjalista dł. projektów
tel. 508 289 632

Bartłomiej Ginter
Inspektor Ochrony Radiologicznej
typu B
tel. 501 284 204

POZYTRON RADIOLOGIA W MEDYCYNIE
ul. Garbarska 9, 64-200 Wolsztyn
tel. +48 501 284 204
NIP 925-193-81-16, REGON 080206452
www.pozyton.pl   biuro@pozytron.pl

